

Чингис хааны түрэлдөөр 830 э

ЭЗЭН БОГДОД МҮРТЭЛ

(Убэр-Монгол Ордос нотагта)

Чингис хааны бунхан бий юм)

Түрэд түрэн дүрбэн хүлэг хубуудши
Юрэнхын дээр эзэн болохон
Харин хара дайсанни
Хадхалдан дам мэтэ дарагша
Хабата Хасар түргэн дүүтэй
Гайхамштаг Чингис хаан!
Балар эртэй хоротон дайсанни,
(Олон эргани!) өөрынгөө эрхэдэ оруулхай,

Бүлэгтэй бүхэ дүүтэй
Улзытэ түрэн Чингис хаан!
Туб ехэ хаанай бээдшини
Түшэг болонхон эзэн хатан,
Дүрбэн хүдэр хубуудшини
Эдэ бүхэ баран аяниа!
Зүрнжэ эрэн дайсанни
Золгожо дута дарагша
Зүчи эзэн ехэ хубуутэ
Зохисотон түрэн Чингис хаан!
Сагаан хары илган ябажа,
Сагаадан сазан хубуутэй
Саб алдар ехэ түрэн Чингис хаан!
Олон язын хэлэтини
Өөрынгөө бөөдэ оруулхан
Угдэй хаан хубуутэ
Улзытэ түрэн Чингис хаан!
Тоголон Саари хадме түшэн ябажа,
Вээдэ олон эргэди оруулхан
Тугуй эзэн олон хубуутэ
Тугтай, бүрнэй, сэрэгтэй түрэн Чингис хаан!

Түрэн эзэн хаан болохон
Түрэд түрэн дүрбэн хүлэг хубуутэй
Дэлхэйдэ эзэн болохон,
Сууга Богдо аха хаан!
Сууга хатан эхэтэй,
Яларгагүй ханаатай,
Яларгагүй хүнэлтэй,
Яларгагүй даралга болохон
Дүрбэн эрхшүүдье мэлгэжэ
Дүрүүлжэ тэрэ аяниа,
Дээрэ наранай гарагада,
Найхан шарга агтемшин
Хулгай дээрмодэжэ абаашанда
Будита эзэн бээдэрэ
Хойнолоон даража, нэхэжэ,
Дархан хонгор морсо унажа,
Дабтамал буладаа бүтгэржэ,
Тэндэ үлээрэ туна хэйнэ,
Лалуу баян хубуун Буурча,
Пармайн эзэнтэй тула
Пармбуча хүнэгөө хаяжа,
Найхан шарга агтемшин нэхэлдэжэ,
Халгатай хүрэн доторхо
Түмэр шүүдэр мулгалуулан гаргажа,
Навтангуй мориде абан эрөөжэ,
Боро дээрэсэр) ундаалан хууга

Лахуйн хубуун эрэ баатары тэндэ тааруула,
Нанан бүри хүсөө үгэнэн
Шэн зоригтой түрэн
Араудай Буурч ноёншин тэрэ аяниа,
Тумар мэтэ дайсаннишини
Туйдхэл угы дарагша,
Туг нүдлешини тэбэржэ ялгаша,
Турган бэшэ ялдалтай,
Бүрүүлэ улар мультэн буладышнини бариха,
Монголошын мохохо байхада,
Тайжагуудые даража
Болзо үдэр буруулангуй,
Заларай Мохол ноёншини тэрэ аяниа,
Шэн зоригтой
Найн мэргэн ханаатай
Унэн зүрхэн ялдалтай,
Болзо зарилгааршини буужа,
Булга номондо унажа болоод хадхалдахан,
Бэх сурагтайн хубуун,
Эгүшнэй Буурал ноёншини тэрэ аяниа,
Далай мэтэ ехэ сархадые хадагалжа ялбан,
Тэнгэрн мэтэ үүдхешини заяна,
Набир-шээр зарилгешини соносожо,
Шэрби хундагешини хадагалжа,
Хамта ябажа, хүсөө үгэнэн,
Таамга үгэнүүдье андгүүлүй хэлэгшэ,
Харин дайсагтэй
Хадхалдан ябахадшини,
Эндгүүлгүлүй эрөөжэ, хүсөө үгэнэн,
Лан хууришини
Эбэртэй ябажа,
Алгасгүй хүсөө үгэнэн
Бисудайн Жэбэ
Илтэш ноён тэрэ аяниа.
(Эргэн—улад, зон, арад,
)Аяниа—тими байгаа бэлэй гээн удхатай юм,
)Дэрэн—архи.

Лахуйн хубуун эрэ баатары тэндэ тааруула,
Нанан бүри хүсөө үгэнэн
Шэн зоригтой түрэн
Араудай Буурч ноёншин тэрэ аяниа,
Тумар мэтэ дайсаннишини
Туйдхэл угы дарагша,
Туг нүдлешини тэбэржэ ялгаша,
Турган бэшэ ялдалтай,
Бүрүүлэ улар мультэн буладышнини бариха,
Монголошын мохохо байхада,
Тайжагуудые даража
Болзо үдэр буруулангуй,
Заларай Мохол ноёншини тэрэ аяниа,
Шэн зоригтой
Найн мэргэн ханаатай
Унэн зүрхэн ялдалтай,
Болзо зарилгааршини буужа,
Булга номондо унажа болоод хадхалдахан,
Бэх сурагтайн хубуун,
Эгүшнэй Буурал ноёншини тэрэ аяниа,
Далай мэтэ ехэ сархадые хадагалжа ялбан,
Тэнгэрн мэтэ үүдхешини заяна,
Набир-шээр зарилгешини соносожо,
Шэрби хундагешини хадагалжа,
Хамта ябажа, хүсөө үгэнэн,
Таамга үгэнүүдье андгүүлүй хэлэгшэ,
Харин дайсагтэй
Хадхалдан ябахадшини,
Эндгүүлгүлүй эрөөжэ, хүсөө үгэнэн,
Лан хууришини
Эбэртэй ябажа,
Алгасгүй хүсөө үгэнэн
Бисудайн Жэбэ
Илтэш ноён тэрэ аяниа.
(Эргэн—улад, зон, арад,
)Аяниа—тими байгаа бэлэй гээн удхатай юм,
)Дэрэн—архи.

Хайр ехэ бооо хайн ябахад,
Харгын ехэ замаар нээн ябахад,
Ундар уулын хүтэлье заажа,
Ургэн талын уламые заажа,
Унөөтэ дайсанни доройтуулан,
Булд түмэр зүрхэтэй,
Боро шулуун багтай,
Болбосон үлэнэй хүсөө үгэнэн
Ордосон Шара уран,
Хиталдай Ван уран,
Сартуулай Гагаа уран,
Тангадай Балбо уран—
Уран аргатай
Улэмжэ дүрбэн урашуул тэрэ аяниа
Хаан эзэнэй харин дайсагда зорян одоходо,
Хайр ехэ бооо хайн ябахад,
Харгын ехэ замаар нээн ябахад,
Ундар уулын хүтэлье заажа,
Ургэн талын уламые заажа,
Унөөтэ дайсагда үлэншог барас мэтэ,
Улан шонэ мэтэ,
Туранхалхан бүргэд мэтэ довтолжо,
Удэр эндүү үгэй,
Удэр түргэл үгэй газаршалжа,
Урванхайн Дамага газарша,
Ойрадай Тодху газарша—
Эндүүл үгэй эдэ дүрбэн газаршад тэрэ аяниа,
М. ХОМОНОВ,
хуушан монголхо оршуулан буулгаба.
(Түгсэхэлын хожом гараха),

Улас эргэни сарнилан ушартэ,
Уваха Морн оруулхан,
Уласай ехэ Бүтгэлэйн хатаниа асархан,
Уйдахр үгэй найн мэргэн ханаатай,
Унэн сэдхэлтэй Зарчидай дарханай хубуун
Урланхайн Жэлмэ ноён тэрэ аяниа,
Ураг түрэлдшин хүсэн болохон
Уласай эзэн Богдо, шамане
Нооһотой тэргэдэ янужа,
Уласай эзэн болгохон,
Умагай хаан болгохон,
Харин тайжигуудай шамане бэдэрхэдэ,
Харьядан ундаа халхалхан
Шүлдэсэйн Торгон Шира ноён тэрэ аяниа,
Онган голон
Хай хабсагай хайн ябахад,
Монголой эзэн морин дээрэ гаража,
Зүлээн ябахадшини,
Гурбан даба дабан газарша,
Гурбан хара тугтай дайсан золгожо,
Тайжигууд буй тани ядажа,
Монгол буйе болгоон ядажа,
Ойрад буйе олон ядажа,
Тэн танижа мордожо үзэхэдэ,
Хушуу шуан ээрдэ морйот,
Бутуу хара хахалтай,
Забан зарлигаар морёо зайтууджа татажа,
Гурган зарлигаар буулган татажа,
Зарчидай Цуу мэргэн ноён тэрэ аяниа,
Хаан эзэни дахан ябажа,
Гайхамштаг зарилгешини дуулан ялажа,
Олон улсай онго мэдэгшэ,
Хамаг улсай хамагы мэдэгшэ
Олон монгол эргэдэ
Онолдогуй хүсөө үгэнэн
Ойрадай Хиргау ноён тэрэ аяниа,
Юртэмсын тулга болохон,
Эрдэнитэ бээдэшини Эндүүл үгэй хүсөө үгэнэн
Эрдэмтэ юэн үрлэгүүдшини
Эдэ бүхэ бэээр аяниа,
Дээдэ эрэн юөн тэнгэрнээ заяабаритай
Есүгэй баатар сэргэнээ түрэнэн,
Юртэмсын хүнээгэ абажа түрэнэн,
Юрэнхын шүтэн болохон,
Сууга Богдо эзэн хатан
Эндүүл үгэй булгаар ушархан
Эрдэнитэ алтан бээе хадагалхан,
Түрэн хайхан жорөөл абалсабан
Олонгуудай Халуу Баян,
Хэрэндэйн Он хаан,
Ойрадай Хутага Чинга
Армагаа унан ябажа,
Алта мунгөө үмхэжэ,
Асар ехэ соёрхолдо хүртэнэн
Асар ехэ хүсөө үгэнэн
Баюудайн Ули, Жамуха, Захамбу, сэжэмбү—
Амаргаар ушархан Чингис хаан шамтай

НАЙ ЭЛДВЭН

СОНОСХОЛЫЕ—ЗОНОЙ ҮНЭНШЭМӨӨР

мэтээр хашхараа, хүйтэн хүлдэ адхан хэрхэдэ байжаша болоо. Харин мүнөө сонгта, үгэнтэй манай орондо нимэ зар соносхолууд хэрэгтэй гэсээ гү гэһэн асуудалгаа «Тивикомой» рекламн тавагыс даагша М. В. Лебедеватай манай хөөрлөөн эхилээ хэн.

Тунхаглагдана бшуу. Эд бараан байгаашы наа ажалда тунхатай ксерокс, франс мэтэ-гүүд. Далан жэлдэ хорхойлтай байхан дэлгүүрые хугжөөхэ гэсээ хэсүү. алдуу. хэрхэтэ нүлөөлжэ болохо ушар байдалай (нюноктун) хубилаатануудые ойлгого. санхир эрганаар түр-гөөр зар тунхагалг гаргуулха хүсэлэнтэйгөө мэдүүдэг.

ИИМЭ БҮЛГЭМ ХЭРЭГГҮЙ ГҮ?

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

Хангалга ямар бэ?

АКЦИОНЕРНУУД БОЛОБО

Зоной нуудал байдалай нэй бүлгээр үлэнэн олзоо бүлгэмэй гэшүүд жэ-лэй дүнгүүдээр, хүн бү-рэнни управлени акцио-нернэ бүлгэм боложо ху-длалгада. Тингэжэ «Ур-ля» гэһэн нэрэтэй ак-ционернэ бүлгэм аймгай захиргаанда бүрдэлдэ абтаад, ажалаа шэнэ эр-хэ байдалда эрхилжэ бай-най.

Хангалга ямар бэ?

АКЦИОНЕРНУУД БОЛОБО

Зоной нуудал байдалай нэй бүлгээр үлэнэн олзоо бүлгэмэй гэшүүд жэ-лэй дүнгүүдээр, хүн бү-рэнни управлени акцио-нернэ бүлгэм боложо ху-длалгада. Тингэжэ «Ур-ля» гэһэн нэрэтэй ак-ционернэ бүлгэм аймгай захиргаанда бүрдэлдэ абтаад, ажалаа шэнэ эр-хэ байдалда эрхилжэ бай-най.

АШАДАЙ ШЭГҮҮД

АДИНГОО ХҮСӨӨР

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

АШАДАЙ ШЭГҮҮД

АДИНГОО ХҮСӨӨР

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

АШАДАЙ ШЭГҮҮД

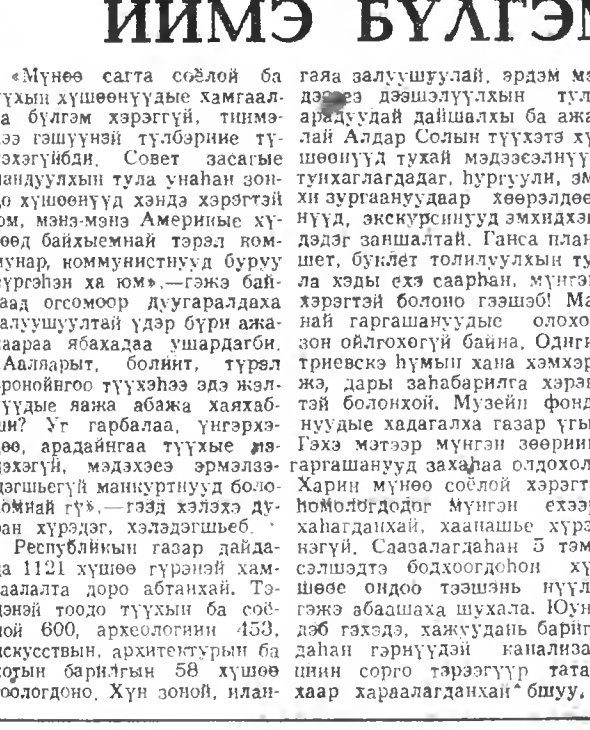
АДИНГОО ХҮСӨӨР

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

АШАДАЙ ШЭГҮҮД

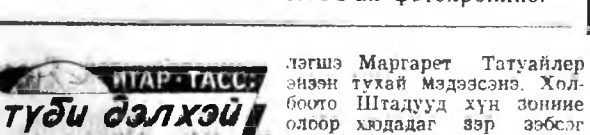
АДИНГОО ХҮСӨӨР

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

АНАХАРАЛ ТАТАМААР...

Энэ гэрэл зураг харахада, «тоһон соо тамархан сыр» гэһэн арадай хошон үгэ ханаанда ороодхон. Швейцарин санашад сыр бүтээдэг нэгдэл хоёр хамтаржа, өлзын хэрэг эрхилжэ талаар соносхолуудые бүрдихэн, хүн зондо аша үрэтэйгөөр мэдээсэжэ бай-хар хэлсээ гурбан жэлээр баталан абаба. Ушар нимэһээ санаар оройн чемпионууд Франц Хайнцер Врени Шнайдер хоёр Альпин хадануудта шонэ янзын смырй дэргэдэ байна. Эдэ бүгдэе хараад, өөһэ-дынгөө тулгуур туйган байдалые саашадан найжа-руулхын тула хүн бүхэнэй оролдогш ношабаринаа гадлуур, шадалтай тунгалгыше олодог хаа, найн байха бэлэй гэһэн бодолод абтамаар.

ИТАР-ТАСС

Түби дэлхэй мүнөөдэр

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

ИТАР-ТАСС

Түби дэлхэй мүнөөдэр

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

ИТАР-ТАСС

Түби дэлхэй мүнөөдэр

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

ИТАР-ТАСС

Түби дэлхэй мүнөөдэр

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

ИТАР-ТАСС

Түби дэлхэй мүнөөдэр

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

ИТАР-ТАСС

Түби дэлхэй мүнөөдэр

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

ИТАР-ТАСС

Түби дэлхэй мүнөөдэр

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

ИТАР-ТАСС

Түби дэлхэй мүнөөдэр

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

ИТАР-ТАСС

Түби дэлхэй мүнөөдэр

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

ИТАР-ТАСС

Түби дэлхэй мүнөөдэр

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

ИТАР-ТАСС

Түби дэлхэй мүнөөдэр

«Мүнөө сагта соёлой ба түүхын хүшөөнүүдые хамгаала да бүлгэм хэрэггүй, тинмээ гэшүүнэй түлбэриг тусуулаагүй, Совет засагы мандуулын тула унахан зондо хүшөөнүүд хэндэ хэрэгтэй юм, мэнэ-мэнэ Америкын хүсөөд байхемынай тэрэл ком-мун, коммунистууд буруу гүрэнэн хя юм».—гэжэ байга-ад огомсоор дугарагдаха залуушуудай үдэр бүри ажа-лаара ябахад ашаардагби. «Ааларгит, болинт, түрэл оройнгоо түүхэнээ эдэ жэл-нүүдые яажа абажа хаяхашы? Уг гарбалла, үнэргэ-дөө, арадайгаа түүхыс я-ихагүй, мэдэхээ эрмэлзэ-дэгшгүй манкуртууд боло-хоний гү».—гэжэ хэлээ ду-ран хүрээг, хэлдэгшөөб.

ИТАР-ТАСС

НЭРЭ ТУХАЙ

Уншлагын ханамжа

ле шэрээлсэгшэ

ЛОСГУЙ НАА...»

Энэ эхэндэ... Киррил... Даримма... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

студял ехэ үездээр аад... Даримма... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Урдандэ Гунгаа... Даримма... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Байгша оной март-апрель соо... Урдандэ Гунгаа... Даримма... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

«Бурятия» (27.06.92) нонидхоно... Урдандэ Гунгаа... Даримма... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Хабартаа хүрэгдэйн эржээ... Урдандэ Гунгаа... Даримма... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Урхээр ороошье... Бурятия... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Түүхын хуулига... Бурятия... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Талданогын баян... Бурятия... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Цэцэгээр баян... Бурятия... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Бурятия... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

ЦСС-эй ЦК-ийн нэгдэл... Бурятия... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Демонстраци... Бурятия... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Ажлаан... Бурятия... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Демонстраци... Бурятия... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Ажлаан... Бурятия... Гэжээ... Амаратын үлэр Киррил...

Спорт Спорт Спорт Спорт Спорт Буряад ороной солото спортсменүүд ШЭДИТЭ БААТАРНУУДАЙ УГ ДАГАГШАД

Уг дагагшад баатарнуудай уг дагагшад

01 мэдээсэнэ Галай аюул аймшагтай... Унгарын июнь нарын туршдаа...

Эмхидхэн байгуулагшад — Буряад Республикын: Верховно Совет, Буряад Республикын Министруудай Совет, Бүгэдэ буряадуудай үндэһэн соёлой эблэл болон редакциин амалша коллектив.

Манай адрес: 670000, Улаан-Удэ, Калдан-Дариммагийн үйлэс 23-дүрүүдэ үнэе гэсгэсэн...